

MAGNA CHARTA UNIVERSITATUM

УВОД

Долуподписаните Ректори на европейските Университети, събрани в Болоня по случай IX-та годишнина на най-стария от тях, четири години преди окончателното премахване на междуобщностните граници и с перспективата за разширено сътрудничество между всички европейски народи, вярвайки, че народите и държавите повече от всякога трябва да осъзнаят ролята, която университетите ще бъдат призвани да играят в едно общество, което се променя и интернационализира, считат:

1. че бъдещето на човечеството в края на това хилядолетие зависи в голяма степен от културното, научното и техническото развитие, което се кове в центровете на културата, познанието и изследването, каквито представляват истинските университети.
2. че дългът за разпространяването на познанията, който университетът трябва да поема към новите поколения, налага днес той да се обърне и към цялото общество, чието културно, социално и икономическо бъдеще изисква значителни усилия за постоянна подготовка.
3. че университетът трябва да осигури на бъдните поколения такова възпитание и подготовка, което да им позволи да допринесат за запазването на великото равновесие между природната среда и живота.

Те оповестяват пред Държавите и съвестта на народите основните принципи, които трябва да поддържат в настоящето и в бъдещето призованието на университета.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

1. Университетът, в средата на различно организирани общества, обусловени от географски условия и историческата им съдба, е автономна институция, която критично създава и предава културата чрез изследвания и преподаване.

За да се обърне към нуждите на съвременния свят, той трябва да бъде свободен от всякаква политическа, икономическа и идеологическа власт.

2. В университетите учебната дейност е неделима от изследователската работа, за да може преподаването да следва променящите се нужди и изисквания на обществото и на научните познания.

3. Тъй като свободата на изследването, на преподаването и на подготовката е основният принцип в живота на университета, обществените власти и университетите, всеки в неговата област на компетентия трябва да гарантира и провежда спазването на това основно изискване.

Следователно, отхвърляйки нетърпимостта и в постоянен диалог, университетът е привилигирано място за срещи на професори, имащи способността да предадат знанието и средствата да го развиват чрез изследвания и нововъведения, и на студенти, които имат правото, желанието и възможността да си обогатяват от тях.

4. Университетът е хранител на традицията на европейския хуманизъм с постоянен стремеж за постигане на световно знание. За да изпълни своите задачи, той надхвърля всякакви географски и политически граници и потвърждава насъщната потребност от реципрочно познание и взаимодействие между различните култури.

СРЕДСТВА

Осъществяването на тези цели в рамките на подобни принципи изисква ефикасни средства, които да са пригодени към съвременните условия.

1. За да се запази свободата на изследванията и на преподаването, трябва да се предоставят благоприятни средства за осъществяването им на целия състав на университетската общност.
2. Подборът на преподаватели, както и регламентирането на техния статут, трябва да бъдат ръководени от принципа на неделимост на изследователската и преподавателската дейност.
3. Всеки университет трябва да гарантира на студентите си, спазвайки едновременно специфичността на условията, запазването на свободите и необходимите условия за достигане на техните цели в областта на културата и подготовката.
4. Университетите, особено европейските университети, виждат във взаимната обмяна на информация и на документация, както и мултиплицирането на общите научни инициативи, фундаменталните средства за непрекъснато развитие на познанието.

Ето защо, откривайки в това техните изтичници, те насърчават обмена на преподаватели-изследователи с на студенти и считат, че една обща политика по отношение на равностойност в статута, титлите, изпитите (като се запазват националните дипломи) и

отпускането на стипендии, представлява главното средство, което гарантира изпълнението на тяхната съвременна мисия.

От името на Университета, долуподписаните Ректори се задължават да приложат всичко това, за да може всяка държава и засегнатите национални организации постепенно да се вдъхновят от решенията на тази Харта, единодушен израз на автономната воля на университетите.

Болоня, 18 септември 1988